

Pentti Louhisola / kuvat Jussi Soikkanen

HAULIKKORIHILA

Merkel B3

kaliiperi 12/76+7x57R

Merkelillä on pitkät perinteet aseiden valmistuksesta. Haulikkorihlalla on puolestaan pitkät perinteet suomalaisessa jahdissa. Merkel B3 on perinteinen, mutta myös monikäyttöinen jahtiase.

Saksan Suhlissa asetehtailla ja varsinkin metsästysaseilla on perinteitä 1600-luvulta lähtien. Veljekset Merkel aloitti toimintansa itsenäisenä yhtiönä vuonna 1898. Rinnakkais- ja päällekkäispiippuiset haulikot, kaksoisluodikot ja yhdistelmäaset ovat tehneet valmistajan nimestä kuuluisan. Aseet ovat olleet aina laadukkaita.

Toisen maailmansodan seurauksena Merkel ja koko Suhl in aseeteollisuus jäi Itä-Saksan puolelle. Metsästysaseiden valmistus kuitenkin jatkui pohjautuen entisiin malleihin. Saksojen yhdistyttyä oli kaikilla Suhl in valmistajilla taloudellisia vaikeuksia.

Kesäkuussa 2007 Merkel siirtyi uuden omistajan hallintaan. Yhtiön omistaa arabialainen Caracal International LLC, jonka kotipaikka on Abu Dhabi. Yhtiö on investoinut voimakkaasti uudenaikaisiin tuotantolaitteisiin. Tehdas toimii edelleen Suhlissa.

Haulikkorihlaa pidetään metsästäjän yleisaseena. Tämän tyyppisessä metsästysaseessa yhdistyvät sekä haulikon että luodikon ominaisuudet, jolloin kannettavana on yhden aseiden paino kahden sijasta. Varsinkin pystykorvan avulla metsästettäessä asetyyppi on paras mahdollinen. Käytet-

tävissä on vain yksi haulipatruuna ja yksi luotipatruuna, joten se tuo luonnollisesti käyttöön omat rajoituksensa.

PIIPPUPARI

Merkel B3:n piippupari on takapäästään monoblock-sidoksella yhdistetty. Luotipiippu on istutettu haulipiipun alapuolelle. Luotipiippu näyttää olevan yhdistetty haulipiippuihin sivukiskoilla, mutta näin ei kuitenkaan ole. Sen sijaan luotipiippu on vapaasti värähtelevä, ja siksi piipun etupää

pystyy pitenemään eturipustimen läpi lämmetessään. Näin ollen lämpölaajenemisesta johtuvaa piipun nousua ei esiinny.

Tässä aseessa on haulipiipun supistus 1/2-suppea, jolloin sen läpi voi ampua myös rautahaulipatruunoita. Tehdas valmistaa myös täyssuppealla piipulla samaa asetta.

Piippuparin päällä on avotähtäimet. Hahlo säätyy sivusuuntaan, kun taas pystysäätö on tehtävä jyvällä. Piippusidoksen yläpinnalla on urat suhlilaiselle pikajalustalle, johon kiinnitin aseiden mukana toimitetun itävaltalaisen Kahles 3-9x42 -tähtäinkiika-

← Suhlilainen pikajalusta on tukeva ja kätevä käyttää. Aseen osunta ei muutu, vaikka kiikari välillä irrotetaan.

↓ Luotipiippu on vapaasti värähtelevä ja sillä on mahdollisuus lämmetessään venyä eturipustimesta läpi väentämättä piippuparia, jolloin osumapiste ei kiipeä.

← ↑ Erinomaisen hyvin sovitettu ja luja keikkuva teräksinen sulkukappale aseesta irrotettuna, sulkuasennossa piippuparissa ja kehyksessä silloin kun piippupari on pois paikoiltaan.

koisesti laserilla työstettyjä kiekuroita ja eläinreliefejä. Ne ajavat asiansa, mutta lähempi tarkastelu ei sykähdytä.

TUKKI

Merkelin tukki on 2-osainen. Perä on kiinni pultilla lukkokehyksessä. Etutukki on kiinni tavanomaisella salvalla ja helposti irrotettavissa, jonka jälkeen piippupari voidaan normaaliin tapaan taitettuna nostaa taakse ja ylöspäin pois kehyksestä ja

rin mallia Helia CL. Kiikarissa on kolmas säätötorni, jolla säädetään parallaksia. En saanut asennettua kiikaria niin eteen kuin olisin halunnut.

Koska aseiden luotipiippu oli vain 7x57R, rekyyli ei haitannut ampumista. Haulipiipulla ammuttaessa on kiikari syytä ottaa pois.

LUKKOLAITE

Aseiden laukaisulaite on käsiviritteinen. Tällöin ase ei ole suljettunakaan vireessä, ellei sen kaulan yläpinnalla olevaa viritintä ole työnnetty eteen. Sulkukappale on keikahtava, erillinen, teräksestä työstetty kappale, jonka sisään on sijoitettu iskurit. Asetta suljettaessa tämä keikahtava kappale sulkee piiput monoblockin yläpäähän sekä kahdella harkolla alapuolelta.

Laukaisukoneisto on 2-liipaisiminen. Etummainen käyttää alapiippua eli luotipiippua. Sen yhteydessä on herkennin, joka menee päälle liipaisinta eteen työnnettäessä. Jos ase taittaa, herkistys purkautuu.

Herkistys purkautuu myös silloin, kun koneiston viretila puretaan viritimestä.

Lukituskappale voidaan irrottaa aseesta helposti pudistusta varten ase ollessa purettuna. Sovitus on todella tiukka ja vaatii keskittymistä kasattaessa. Lukkolaitteen pohjassa ja kyljissä on todennä-

MERKEL B3 -HAULIKKORIHLA

Valmistaja	Merkel Jagd uns Sportwaffen GmbH, Saksa, www.merkel.waffen.de
Maahantuojat	Eloranta Oy, puh. 0440 883 044
Haulikkopiipun kaliiperi	12/76, 1/2 sup. (1/1 sup. saatavissa)
Luodikkopiipun kaliiperi	7x57R (.222Rem., 5,6x50R, 5,6x52R, .223Rem., .243Win., 6,5x57R, 6,5x65R, 6,5x55SE, .270Win., 7x57R, 7x65R, .308Win., .30-06Sprf., .30R Blaser, 8x57IRS ja 9,3x74R)
Piippujen pituus	60 cm
Aseen kokonaispituus	102 cm
Paino	n. 3,2 kg
Hinta	Tarjouserä 2299 euroa, normaali- hintana 2599 euroa
SAM-kiikarin pikajalusta	339 euroa
Kahles 3-9x42 Helia CL	1195 euroa

akseliltaan. Perän irrottaminen onkin hankalampaa. Se ei onnistunut tavanomaisilla holkki- tai kuusiokoloavaimilla, joten jätin sen irrottamatta.

Aseen rakenne on suunniteltu siten, että muun muassa puu- ja metalliosien sovitus on melko yksinkertainen asia. Ne menevät paikoilleen ilman erityisiä lisäosivittamisia. Tukkien otepintojen karhennukset on nekin "poltettu" laser-valolla. Pistoolikädensijan musta päätylevy on muovia.

RADALLA

Ase on sirohkosta ja osin perinteisestä muotoilustaan johtuen kevyt kantaa. Itse

ase painaa noin 3,2 kiloa. Kiikari ja jalustat lisäävät painoa. Kuljettaessa kiikari on mukavampi kantaa repussa tai erillisessä kotelossa olalla.

Piippuparin pituus on 60 senttiä. Ammuin ilman kiikaria haulipiipulla joitakin laukuksia pahvilevyihin nähdäkseni löytyisikö puolisuppeille piipuille käypäistä patruu-

naa. Kyllä löytyi. Käyntiä pääsee "justeeraamaan" valitsemalla eri tyyppin latauksia. Niinpä ilman muovikuppia ladatulla B&P:n 3,5 millin, 36 gramman Tricolorilla ammuttaessa osumakuvio on varsin sopiva 30-35 metrin matkalta esimerkiksi jänikselle. Toisaalta muovikuppinen Remington Express kävi selvästi suppeammin.

Kokeilin luotipiippua asentamalla mukana tulleen Kahlesin aseensa päälle. Muutamalla laukauksella sain osumapisteen kohdalleen. Käytössäni oli vain RWS:n 8-grammaisia puolivaippaisia ja kiilakärkisiä Kegelspitz-luodein lataamiani patruunoita. Sain sillä melko puuskaisessa tuulesa sadalta metriltä neljän sentin kasoja.

Se on hyvä käynti, kun otetaan huomioon vallinnut keli. Latasin hylsyt uudelleen ja käytin Norman 9,7-grammaista lintuluotia ja Vihtavuoren N160-ruutia. Sain kohtuullista käyntiä noin 770 m/s -nopeuksilla ja jätin kokeilun siihen.

Jos ase olisi oma, täytyisi tietysti hakea mahdollisimman hyvin käyvät luotipatruunalataukset mielellään siten, että suurriistapatruuna ja lintupatruuna olisivat osumapisteeltään lähekkäin, jotta ylimääräisiltä kohdistuksilta säästyttäisiin. Nyt oli osumapisteillä eri latauksilla noin kymmenen sentin korkeusero. Valmistaja oli ampunut luotipiipun kokeet käyttäen Norman 10,1-grammaista Oryx-luotia.

Merkel on laadukas haulikkorihla, josta 7x57R-patruunaa ampuva luotipiippu tekee varsin monikäyttöisen aseensa. ■

M&K ESITTELEE

MONEN RIISTAN PATRUUNA

Patruunatyypinä 7x57R ei ole aivan uusi. Sen urakantainen versio kehitettiin jo vuonna 1893 ja heti sen perään laipallinen R-versio. Koska R-versio on kehitetty lähinnä taituvia yhdistelmäaseita varten, sen painetaso jätetään pienemmäksi kuin urakantaisen, jota käytetään rakenteeltaan lujemissa pultilukkoisissa aseissa.

Jos kuitenkin tarkastellaan sitä, mikä nykyinen patruuna olisi samaa tasoa voimaltaan, voidaan todeta, että 7mm 08 Remington ei aivan pärjää tälle vanhukselle. Patruunoita lataavat saksalainen RWS ja ruotsalainen Norma.

Jälleenlatausohjeita on varsin hyvin esimerkiksi Vihtavuoren Reloading Manualissa ja Esa Pa-

nosen "Messinkihylsyisten keskisytytyspatruunoiden jälleenlataus" -opuksessa.

7 mm-luoteja on tarjolla varsin hyvä valikoima. Keveimmät ovat käytännössä noin 6,5-grammaisia, pääasiassa niin sanottuja varmint-luoteja. Käyttökelpoisimmat ovat painoltaan 8-11,3-grammaisia. Sekä valmistajia että luotityyppejä on runsaasti.

10-grammaisilla luodeilla saadaan kohtuullinen nopeus normaalipaineilla, noin 750-760 m/s, 8-grammaisella noin 840 m/s. Soveliimmat Vihtavuoren ruudit ovat N150 ja N160.

Latausarvot on syytä kehittää itse latausoppaissa annettuja ohjeita noudattaen. Tärkeintä ei ole huippunopeus vaan huipputarkkuus ja itse jahtitilanteessa oikea osumapaikka riistaeläimessä. Asetusten puolesta 7x57R on riittävän voimakas patruuna sekä hirvelle että karhulle. ■

Yksi omakotirakentajan luottomiehistä. **Starkin Vastuumyyjä.**

VASTUU MYYJÄ

OTA VASTUUMYYJÄ AVUKSESI, KUN TARVITSET:

- asiantuntevia neuvoja ja vinkkejä
- suunnittelu- ja budjetointiapua
- materiaalineuvoja
- joustavia työmaatoimituksia
- tonttikäynnin
- sisustussuunnittelua
- paikallisten ammattilaisten yhteystietoja

Saat kaiken hyödyn tosirakentajan valikoimista.

Vastuumyyjä on rakentamisen ammattilainen, joka on rakentajan ja remontoijan käytettävissä suunnitteluvaiheesta aina loppusilaukseen saakka. Tule juttelemaan!

www.starkki.fi

STARKKI

Ja alkaa tapahtua.